

OCENIANIE NA LEKCJACH HISTORII i TERAŹNIEJSZOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Bardzo często ocenianie w szkole łączy się z takimi słowami, jak: zaliczyć, zdać, dostać stopień. Takie ocenianie nazywamy *ocenianiem uczenia się*. Interesuje nas efekt, najczęściej krótkotrwały, zgodnie z powiedzeniem „zakuć, zaliczyć, zapomnieć”.

Niekiedy ocenianie łączymy z takimi słowami, jak: informacja zwrotna, doskonalenie się, wspieranie procesu uczenia. Takie ocenianie nazywamy *ocenianiem dla uczenia się*. Interesuje nas nie tylko efekt, ale także proces, ponieważ jedynie koncentracja na procesie pozwala nam uczyć się, także dzięki błędom, systematycznie i skutecznie.

Na zajęciach z historii i terażniejszości priorytetowo traktujemy ocenianie tego drugiego rodzaju.

Naszą pracę w każdym semestrze podzielimy na cztery części (działy). Każdy dział to 4-5 tygodni tygodni pracy (czyli około 8-10 lekcji). Podczas pracy nad działem będziemy oceniać się w oparciu o informacje zwrotne:

- odniesione do kryteriów sukcesu z lekcji lub odpowiedniej rubryki umiejętnościowej,
- udzielane przez nauczyciela, ale także w ramach oceny koleżeńskiej i samooceny,
- ustne i pisemne,
- niewyrażone nigdy żadnym stopniem, punktami czy procentami.

Informacje zwrotne będą dotyczyć:

- ćwiczeń w wykładach na EdPuzzle'u,
- zadań lekcyjnych,
- deliberacji,
- testów z wiadomości,
- większej pracy pisemnej (wypracowania),
- pierwszej wersji projektu “Kuznia”
- pierwszych wersji projektów “Kuchnia”.

Oczekiwanym efektem otrzymania informacji zwrotnej jest

- poprawa (doskonalenie danej umiejętności, uzupełnienie luki w wiedzy czy poszerzenie wiadomości w wybranym zakresie), ale także
- odniesienie się do treści informacji zwrotnej, potwierdzające, że informacja została zrozumiana i stała się inspiracją do konkretnej aktywności poznawczej.

Na zakończenie działu pojawi się każdorazowo *ocena uczenia się* wyrażona stopniem. Komentarze do pracy podsumowującej dział nie są informacją zwrotną w sensie ścisłym, a raczej wyjaśnieniem takiego czy innego stopnia. Punktem odniesienia dla stopni z pracy podsumowującej są kryteria lekcyjne i ich realizacja oraz opisany w odpowiedniej rubryce poziom umiejętności.

Praca podsumowująca dział może mieć postać:

- wypracowania pisanego na lekcji lub w domu,
- mikroprojektu badawczego,

- pracy twórczej, np. gry lub filmu,
- sprawdzianu zawierającego pytania zamknięte i otwarte,
- odpowiedzi ustnej.

W uzasadnionych wypadkach forma zaliczenia zostanie dostosowana do potrzeb i możliwości konkretnego ucznia / uczennicy. Kluczowe w tym wypadku jest ustalenie, dlaczego przyjęta dla całej klasy forma sprawdzianu nie pozwoli rzetelnie i wiarygodnie ustalić poziomu wiedzy i umiejętności danej osoby.

Stopień z pracy zaliczeniowej można poprawić w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny. Forma poprawy nie musi być tożsama z formą poprawianego sprawdzianu.

Stopnie uczniowie i uczennice otrzymają także z ostatecznej wersji projektów “Kuźnia” i “Kuchnia”. Stopnie z projektów wieńczą pracę z informacjami zwrotnymi i nie są poprawiane.

Stopnie semestralne i stopień końcoworoczny są pochodną stopni z prac zaliczających działy oraz z projektów, przy czym średnia z tych stopni jest kluczową, ale nie jedyną wskazówką. Uwzględnia się także obserwowane zaangażowanie w lekcje, jakość pracy z informacjami zwrotnymi, tendencję stopni (wzrostową / spadkową). Ewentualna korekta średniej po uwzględnieniu powyższego może być jedynie korektą związaną z podniesieniem stopnia. Średnia oddzielająca stopień x od stopnia $x+1$ ma ułamek dziesiąty $0,75$ po x .

AUTOR:

Aleksander Pawlicki, nauczyciel, wykładowca dydaktyki historii w Szkole Edukacji Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Uniwersytetu Warszawskiego.

www.szkołaedukacji.pl